

А.В. Борисов, В.К. Козюба, О.В. Манігда

РОЗВІДКИ В РАЙОНІ СЕРЕДНЬОГО ТА НИЖНЬОГО ПОРОССЯ

Протягом 2010 р. проведено розвідки на території Середнього та Канівського Поросся. Також обстежено відоме давньоруське городище біля хут. Половецький і його безпосередню околицю.

Головна увага цього річних польових робіт зосереджувалася на давньоруському городищі Пекарі 2, перші достовірні відомості про яке зібрано в результаті розвідки, проведеної П.П. Толочком у 1973 р. У цьому сезоні здійснено роботи по фіксації розмірів і конфігурації городища, зніманню окомірного плану частини укріплень. Пам'ятка розташована у східній околиці с. Пекарі — у місці злиття Криниччиного Яру з меншим ярком. Майже вся територія городища поросла акацієво-кленовим лісом з густим підліском. Лише на крайній південно-східній частині мису є невелика ділянка, що заросла степовим різнотрав'ям. У південній частині мис підрізаний виділами сільських городів і подвір'їв. Перепад висот між поверхнею мису та горами складає до 1,0 м і має вигляд сходинки. Зі східного та західного боків пам'ятка обмежена ярами. З півночі на територію городища пролягає ґрунтова дорога.

На території заповідника обстежено Мале скіфське городище. На жаль, підйомного матеріалу на ньому зібрати не вдалось. За допомогою GPS зафіксовано місцезнаходження пам'ятки та поточнено її форму. Городище складається з чотирьох укріплених частин і має складну систему валів, ровів і ескарпів. Сучасний його вигляд суттєво відрізняється від окомірного плану пам'ятки, створеного в кінці 1940-х рр.

В с. Хмільна оглянуто відому пам'ятку на г. Городище. Висота гори над долиною 80 м. Верх гори плаский, у формі півмісяця,

завширшки 20—30 м і завдовжки близько 80 м. У зачистках ям помітний темно-сірий культурний шар завтовшки 0,20—0,25 м, що містить окремі шматочки печини та кістки тварин. Кераміки при зачистках не виявлено. Майданчик не має слідів штучних укріплень. Від сусідньої гори він відокремлений дуже широкою та глибокою природною сідловиною.

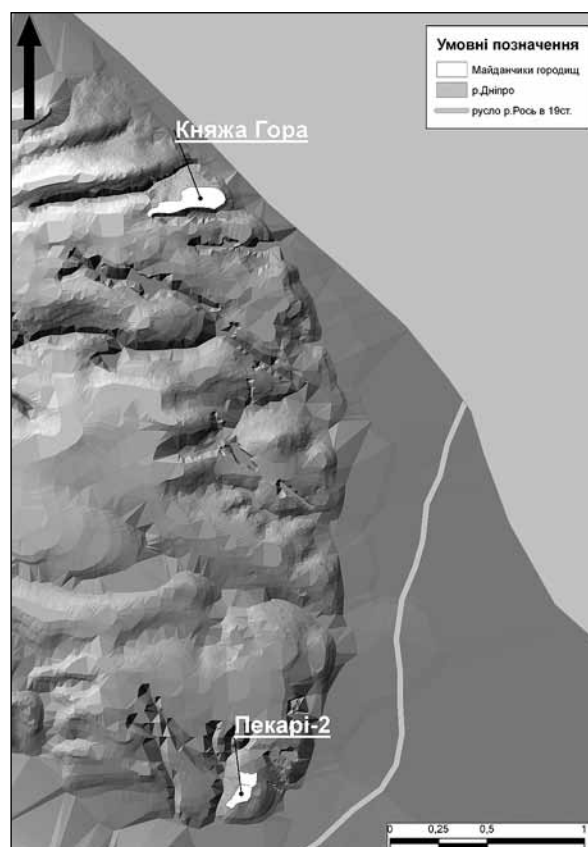

Рис. Схема взаємного розташування городищ Пекарі 1 (уроч. Княжа Гора) та Пекарі 2

Здійснено обстеження маршрутними розвідками частини території заповідника. За сприяння головного лісничого О.Д. Петриченко нанесено на топокарти близько 50 мікротопонімів цієї території. Під час проходження маршрутів оглянуто два урочища Городки в заповіднику та біля с. Пекарі, але пам'яток в них не виявлено. Автори вислов-

люють щирі подяки директору Канівського природного заповідника І.Г. Чорному, завдяки сприянню якого стали можливими дослідження Канівського Поросся.

Надалі планується продовжити обстеження території Середнього та Нижнього Поросся, зокрема Канівського природного заповідника.

